

Výpočet základu (2. typ počítání s procenty)

Jak se tento typ pozná

- **Urči celek**, když 5 % je 30.
- Už mám našetřeno 1 000 Kč, což je 50 % z ceny mých vytoužených sluchátek. **Kolik stojí** ta sluchátka?
- Všímáš – ptáme se na **celek**.
- Tedy **chceme zjistit**, jaký je **celek**, základ neboli kolik je 100 %.
- Zároveň při tomto typu příkladů s procenty **známe, jaká je část celku** – tzn. je tam napsáno něco ve smyslu: „17 % je XY“ nebo „2 500 Kč, což odpovídá 78 %“.

Jak na to

Ukážeme si to na tomto vzorovém příkladu.

Notebook v akci stojí 13 410 Kč, což odpovídá 90 % původní ceny. **Kolik stál** notebook **původně**?

Nejjednodušší to je počítat **přes 1 %**.

Někdo tomu říká, že použije **logickou úvahu**.

Notebook stál 13 410 Kč, což odpovídá 90 %.

Takže 90 % je 13 410.

Když 90 % je 13 410, tak 1 % je 149

1 % se vypočítá, když tu část 13 410 vydělíme příslušnými procenty 90

tj. $13\,410 : 90 = 149$

Když 1 % je 149, tak 100 % bude 100x více, takže 14 900 Kč

$149 \cdot 100 = 14\,900$

Notebook stál původně 14 900 Kč.

Tvořím pro dobré lidi.

Mgr. David Gajdošík

Někomu ale víc vyhovuje používat **trojčlenku**.

Takže si to ukážeme i s použitím trojčlenky.

$$\begin{array}{l} \uparrow \quad 90 \% \dots\dots\dots 13\,410 \text{ Kč} \quad \uparrow \\ 100 \% \dots\dots\dots x \text{ Kč} \end{array}$$

$$x = \frac{13\,410 \cdot 100}{90}$$

(první dvě čísla po šipkách napiš nahoru, poslední číslo napiš dolů)

$$x = 13\,410 \cdot 100 : 90$$

$$x = 1\,341\,000 : 90$$

$$\underline{\underline{x = 14\,900 \text{ Kč}}}$$

Notebook stál původně 14 900 Kč.

Tvořím pro dobré lidi.

Mgr. David Gajdošík